

Yrkande

Regionstyrelsen i Region Örebro Län

Ärende: 9

Resurser för politiskt arbete i Region Örebro län

2022-06-01

De politiska resurser som tilldelas politiska partier som tar mandat i fullmäktige är till för att ge de folkvalda, genom sina partier, rätt förutsättningar att utföra det politiska arbetet. Det är ingen belöning för att man gjort ett bra val. Grunden för alla partier som kommer in i Regionfullmäktige bör vara att alla får tillgång till de politiska resurser som står i paritet till vad den regionala verksamheten kräver.

Alla partier som kommer i fullmäktige bör få 100 procent råd att fördela och 100 procent politisk sekreterare. Utöver det bör partier få 3.6 procent rådsresurs per mandat i fullmäktige att fritt fördela på förtroendevalda eller politiska sekreterare.

I förslaget till beslut förutsätter det att ett parti kan göra ett fullgott arbete inom Region Örebro län med en deltidstjänst som Regionråd och en deltidstjänst för den politiska sekreteraren. Det här stämmer inte överens med varken vad verksamheten eller medborgarna kräver av politiken.

Samtidigt förutsätter även regelverket att partier arbetar på samma sätt och att organisationsstrukturerna ser lika ut. De här förutfattade meningarna både begränsar och hindrar partier för att själva strukturera sin resursfördelning för att klara av att göra ett trovärdigt politiskt arbete.

Det bör inte finnas några större hindra för en fullmäktige-grupp att fördela samtliga rådsresurser på förtroendevalda som de vill. På samma sätt ska inte Regionfullmäktige avgöra vad som är minsta tjänstgöringsgrad för en politisk sekreterare. En moden arbetsplats kan utan problem tillåta tjänstgöringsgrader av olika storlekar beroende på vilka arbetsuppgifter som vederbörande ska utföra. Då det politiska arbetet varierar i intensitet över året är det inte orimligt att en politisk sekreterare kommer ha tid för att tjänstgöra 25 procent under delar av året och mer andra delar.

Förslaget till beslut är begränsande ur ett organisatorisk, arbetsmässigt och demokratiskt perspektiv. Det kan vi i Liberalerna inte gå med på. Vi föreslår i stället ett eget förslag som står i linje med vad vi här anfört är ett mer rimligt förslag till beslut.

Därför yrkar Liberalerna på:

att Fastställa regler om resurser för politiskt arbete i enlighet med Liberalernas förslag i bilaga.

För Liberalerna

Willhelm Sundman

Bilaga

Liberalernas förslag till regler för Region Örebro län avseende resurser för politiskt arbete.

Regler för Region Örebro län avseende resurser för politiskt arbete:

1. Fördelning av rådsuppdrag
2. Fördelning av politiska sekreterare
3. Partistöd
4. Utbildningsbidrag
5. Övrigt

att gälla från och med den 1 januari 2023

1. Fördelning av rådsuppdrag

Regionfullmäktige väljer råd enligt följande kvoteringsregel:

- Parti med minst 1 mandat i regionfullmäktige får utse råd med uppdrag om 100 %.
- Därutöver erhåller varje parti 3.6 % radsarvode per mandat i regionfullmäktige att fördela.

Den grupp av partier i samverkan som innehar posten som ordförande i regionstyrelsen, har rätt att utse ytterligare råd med uppdrag om 100 %. Den samverkande gruppen får dock inte sammantaget ha fler råd än med uppdrag om 600 %.

Ordföranden i regionstyrelsen, i hälso- och sjukvårdsnämnden, i regionala tillväxtnämnden och i kollektivtrafiknämnden ska vara regionråd.

Ett deltidsuppdrag som råd ska motsvara minst 50 %. Se dock bestämmelse under övrigt.

Deltidsuppdrag som råd kan förenas med anställning som politisk sekreterare, dock endast upp till 100 %.

Varje förtroendevald som utsetts till råd har rätt till ett kontor med nödvändig utrustning för att kunna genomföra sitt uppdrag. Om ett parti väljer att dela ett rådsuppdrag på heltid till fler rådsuppdrag på deltid måste dessa råd dela kontor och övrig utrustning i möjligaste mån.

2. Fördelning av resurser för politiska sekreterare

Vid fördelning av partistödet ska det inte beaktas om det har anställts politiska sekreterare för partierna.

Parti som är representerat i regionfullmäktige har rätt att ta i sin tjänst politisk sekreterare i enlighet med nedanstående fördelning:

- Parti med minst 1 mandat i regionfullmäktige har rätt till resurser för att tillsätta politisk sekreterare på 100 %.

Företrädare för den politiska majoriteten får utse en av de politiska sekreterarna till att vara samordnande politisk sekreterare. Den samordnande politiska sekreteraren koordinerar övriga politiska sekreterare i frågor av övergripande och huvudsakligen administrativ karaktär.

Som resurs för heltidsanställd politisksekreterare ska räknas 54 % av arvodet för riksdagsledamot plus kostnader för sociala avgifter.

Den politiska majoriteten har rätt till ytterligare motsvarande 2,3 % av arvodet för riksdagsledamot plus sociala avgifter för den samordnande politiska sekreteraren.

Varje parti får bestämma hur resurserna för dess politiska sekreterare ska fördelas över året, och mellan de politiska sekreterarna. Partiet har alltså möjlighet att dels betala de politiska sekreterarna olika ersättning, beroende på uppdrag och erfarenhet, dels låta en politisk sekreterare ha högre tjänstgöringsgrad under del av ett år. Ingen överföring av resurser får ske mellan åren.

Av kommunallagen framgår att en politisk sekreterare inte får anställas för längre tid än till utgången av år då val av fullmäktige ska hållas nästa gång i hela landet. Det framgår också att en politisk sekreterare inte omfattas av lagen om anställningsskydd.

3. Partistöd, och redovisning av utbetalat partistöd

Grunderna för partistöd regleras i kommunallagen (2017:725) 4 kap. 29 - 32 §§.

Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för ändamålet att stärka de politiska partiernas ställning i den kommunala demokratin. Partistödet är avsett för det lokala partiarbetet som riktar sig till kommunmedlemmarna/medlemmarna i regionen.

Partistöd får endast ges till ett parti som är en juridisk person.

Regionfullmäktige ska besluta om partistödets omfattning och formerna för det.

Beslut om utbetalning av partistöd ska fattas av regionfullmäktige minst en gång per år.

Representation

Partistöd ska ges till de politiska partier som är representerade i regionfullmäktige. Ett parti är representerat om det har fått mandat i regionfullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837).

Partistöd ska också ges till ett parti som har upphört att vara representerat i regionfullmäktige, dock endast under ett år efter det att representationen upphörde.

Fördelning

Partistödet fördelas efter partiernas faktiska röststyrka i regionfullmäktige. Endast mandat för vilket vald ledamot är fastställd ska beaktas. Partistödet reduceras om representationen upphör.

Beräkning

Partistödet består av två delar, dels ett grundbelopp och dels ett mandatbundet belopp. Det är det mandatbundna beloppet som kan komma att justeras om ett parti får en eller fler obesatta stolar. För beräkning av nästkommande års partistöd sker en avstämning vid varje årsskifte. En justering är således aktuell om det vid årsskiftet finns en obesatt stol eller flera obesatta stolar.

Grundbelopp

Grundbeloppet = prisbasbeloppet gånger tre.

Mandatbundet belopp

Den mandatbundna delen av partistödet beräknas med summan av grundbeloppet multiplicerat med antalet mandat.

Redovisning

Redovisningen ska avse perioden 1 januari–31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport över granskningen ska bifogas redovisningen.

Fullmäktige får besluta att stöd inte ska betalas till parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport.

Redovisningens innehåll

Reglerna är avsedda att göra beslutsfattandet, utbetalningarna och uppföljningen av det lokala partistödet mer transparent. Lagstiftningen innehåller relativt detaljerade krav på redovisning och granskning av hur partistödets används - men avsikten är inte att handläggningen av det årliga beslutet om utbetalning ska innefatta en materiell prövning av hur ett enskilt parti faktiskt brukat sitt partistöd. Genom den årliga hanteringen får partierna ett ansvar för att själva redovisa användningen av stödet - i former partiet väljer. De nya reglerna bidrar till att synliggöra partiernas överväganden så att de blir tillgängliga för medborgarna inom ramen för den offentlighet som är naturligt förknippad med att ett ärende läggs på fullmäktiges bord.

Mot bakgrund av ovanstående kan inte Region Örebro län besluta hur redovisningen närmare ska ske, utan endast lämna en rekommendation på hur det kan ske.

Bifogade blankett utgör en sådan rekommendation.

4. Utbildningsbidrag

Per mandat i regionfullmäktige disponerar respektive parti ett årligt bidrag om 15 % av referensarvodet enligt arvodesreglementet för utbildning och kompetensförsörjning av förtroendevalda inom Region Örebro län. Bidraget är avsett finansiera olika kostnader för seminarier, kurser, konferenser (motsvarande) och därmed förenade rese- och logikostnader, såvida inte den förtroendevalde deltar som representant för regionfullmäktige/-styrelse eller annan nämnd/styrelse. Eventuella överskott/underskott vid årets slut överförs till nästkommande år inom mandatperioden.

5. Övrigt

Ett politiskt parti har rätt att använda del av rådsarvodet, till att utöka tjänstgöringsgraden för partiets politiska sekreterare. Vid sådant förhållande ska hänsyn tas till kostnad för både lön och sociala avgifter för den politiska sekreteraren. Rådsuppdraget ska dock under den aktuella tidsperioden motsvara minst 40 % av heltid. Ett politiskt parti har rätt att använda del av sitt partistöd till utökning av partiets resurser för lön och sociala avgifter för politiska sekreterare.